

s. k. Kallviksmossen vid Gubbo, Österby bruk. Stenen, som låg nästan helt nersjunken i mossa och vatten, har blivit upptagen och rest på platsen av förman Erland Karlsson, Gubbo, lärarna John Hogmark, Österby bruk, och Ragnar Svensson, Dannemora. Av allt att döma tycks det vara en del av en större sten. Den mäter en meter i höjd samt något mindre i bredd. Några tydliga runor kunna ej skönjas, medan däremot slingorna äro fullt tydliga . . . Stenen är den enda som finnes inom Films sockens gränser.»

Grå granit. Mått: 100×40 cm. Ytan vittrar och ristningen är delvis otydlig. Det bevarade stycket är endast en jämförelsevis obetydlig del av den ursprungliga runstenen.

Endast i fragmentets ena kant finnes numera ett runband, vilket emellertid tyvärr till största delen är bortslaget. I övrigt består den bevarade delen av ristningen av ornamentsdelar. Spår av tretton runor kunna skönjas; runan 2 nedifrån har troligen varit **r** och runan 3 **s**. — Rhezelius framhåller i F a 6, att alla »bokstäver» äro bortslagna. På teckningen i F 11 har han markerat nedre delen av tolv huvudstavar.

Av allt att döma har skadegörelsen på U 1136 varit avsiktlig. Stenen har omformats för att få en för en gränssten lämplig form. Under sådana omständigheter kan stenens nuvarande plats ute i Kallviksmossen givetvis icke vara den ursprungliga. Var den, innan den slogs sönder, har stått rest, kunna vi nu ej veta. Skadegörelsen och förflyttningen har skett överraskande tidigt — senast för omkring 400 år sedan.

1137. Skärplinge, Sälvasen, Österlövsta sn.

Litteratur: O. v. Friesen, Runstenar i Uppland och Gästrikland undersökta 1899–1901 (ATA), Anteckningar (UUB); S. B. F. Jansson, Skrivelse till Riksantikvarien den 7/4 1942, Runinskriftsinventering i Uppsala län 1942 (ATA).

Avbildning: v. Friesen, foto (ATA).

I sitt undersökningsprotokoll »Runstenar i Uppland och Gästrikland undersökta 1899–1901» beskriver O. v. Friesen ett runstensfragment från »Skärplinge by»; denna sten är »förut ej om-

Fig. 458. Det gamla bryggerhuset vid Skärplinge.

Fig. 459. Bryggerhusspisen i vilken U 1137 Skärplinge nu ligger inmurad.

nämd i litteraturen. Observerades på 1890-talet först af Jan Olof Bolin. Låg då i spisen med runorna nedåt. Förvaras nu hos Bolins. Docenten B. Hesselman har lemnat notis om stenen till undertecknad.» Icke länge efter v. Friesens besök murades fragmentet in i bryggghusets spis, där fragmentet fortfarande ligger. Enligt en till mig på platsen lämnad uppgift skedde detta redan omkring år 1901. Vi äro alltså tills vidare hänvisade till v. Friesens beskrivning. Med all sannolikhet är f. ö. numera ristningen till stora delar fördärvad genom hettan från spisen.

Röd sandsten. Mått: 65×50 cm. Runornas höjd omkring 9 cm.

Inskrift:

-riþia - mfaþursan : asio
           5   10   15   20

... (æft)ir ... faður sinn ...

»... efter ... sin fader ...»

Fig. 460. U 1137. Skärplinge, Sälvassen, Österlövsta sn. Efter foto av O. v. Friesen.

v. Friesen kommenterar sin läsning på följande sätt: »1. öfre delen af denna runa borta genom att stenen här är afslagen; 2 þ; 3 l; 4 þ, till venster en afflagring, som sträcker sig från toppen af det följande ψ ned till basen af nr 4 þ. Denna afflagring har borttagit ytan på venstra delen af ristningen så att endast runornas botten mer eller mindre tydligt skönjes, hufvudstafvarne stå tydliga och säkert är þ, täml. säkert l, som dock möjligen(?) skulle kunna läsas ↑; nr 4 þ, täml. säkert; 5 l tycks ej ha haft bistaf; 6 þ osäkert, bistafven i synnerhet.» Om runan 7 anmärkes, att »toppen saknas genom flagringen, det öfversta skymtar dock»; 8 ψ, 9 þ, 10 þ, 11 þ, 12 þ, 13 R »grundt och nött så att det liknar þ,» 14 þ, 15 þ (sic!), 16 þ. »Sk mellan 16 n och 17 a består av en hst med tre punkter på staven. 17 þ, 18 þ, 19 l, 20 þ.

I den bevarade runföljden kunna med full säkerhet endast orden *faður sinn* urskiljas. Dessutom kan man taga för givet, att de föregående runorna innehålla faderns namn, föregånget av *æftir*. Vilket namn som döljer sig i den delvis skadade runföljden 3—8 *ipia-m* är svårt att säga, men det förefaller att vara ett mansnamn, som har slutat på *-hialmæ*. Det är mycket beklagligt, att stenen är avslagen omedelbart efter 20 o. Någon sannolik suppling av runföljden 17—20 *asio* torde icke kunna åstadkommas.